

Zadanie

Język polski jak wiadomo ewoluuje – ale zdecydowanie za wolno. Jak wynika z badań językoznawczych, nasza mowa nie nadąża z tworzeniem słów zdolnych nazwać szybko zmieniającą się rzeczywistość. Wyjdźmy więc naprzeciw potrzebie wzbogacenia słowników o kilka oryginalnych tworów, które znacząco rozszerzą zasób możliwych do wyrażenia pojęć, sytuacji lub stanów umysłu.

Zadanie polega na opracowaniu **nowego spójnika**, który wejdzie odtąd na stałe do języka polskiego.

Wymagania:

Należy spełnić następujące wymagania

Oryginalność

Słowo nie może występować w słowniku języka polskiego

Poprawność

Słowo musi być zapisane literami polskiego alfabetu i dać się odczytać w zgodzie z zasadami języka polskiego, a także należeć do wymaganej w zadaniu kategorii gramatycznej

Brak alternatywy

Pole znaczeniowe słowa powinno być jasne i wyraźnie określone, przy czym w słowniku języka polskiego nie może istnieć synonim, także w postaci funkcjonującego powszechnie zapożyczenia z języków obcych.

Efekt końcowy:

Kończącym efektem poprawnie zrealizowanego zadania będzie **sformułowanie sześciu zdań**, zapisanych w języku polskim, poprawnych gramatycznie i sensownych, **zawierających opracowane słowo**.

uwaga: Zdania nie mogą wprost definiować opracowanych słów – chodzi o typowe użycie wyżej wymienionych w normalnej komunikacji.

Zadanie

Język polski jak wiadomo ewoluuje – ale zdecydowanie za wolno. Jak wynika z badań językoznawczych, nasza mowa nie nadąża z tworzeniem słów zdolnych nazwać szybko zmieniającą się rzeczywistość. Wyjdźmy więc naprzeciw potrzebie wzbogacenia słowników o kilka oryginalnych tworów, które znacząco rozszerzą zasób możliwych do wyrażenia pojęć, sytuacji lub stanów umysłu.

Zadanie polega na opracowaniu **nowego zaimka przysłownego**, który wejdzie odtąd na stałe do języka polskiego.

Wymagania:

Należy spełnić następujące wymagania

Oryginalność

Słowo nie może występować w słowniku języka polskiego

Poprawność

Słowo musi być zapisane literami polskiego alfabetu i dać się odczytać w zgodzie z zasadami języka polskiego, a także należeć do wymaganej w zadaniu kategorii gramatycznej

Brak alternatywy

Pole znaczeniowe słowa powinno być jasne i wyraźnie określone, przy czym w słowniku języka polskiego nie może istnieć synonim, także w postaci funkcjonującego powszechnie zapożyczenia z języków obcych.

Efekt końcowy:

Kończącym efektem poprawnie zrealizowanego zadania będzie **sformułowanie sześciu zdań**, zapisanych w języku polskim, poprawnych gramatycznie i sensownych, **zawierających opracowane słowo**.

uwaga: Zdania nie mogą wprost definiować opracowanych słów – chodzi o typowe użycie wyżej wymienionych w normalnej komunikacji.

Zadanie

Język polski jak wiadomo ewoluuje – ale zdecydowanie za wolno. Jak wynika z badań językoznawczych, nasza mowa nie nadąża z tworzeniem słów zdolnych nazwać szybko zmieniającą się rzeczywistość. Wyjdźmy więc naprzeciw potrzebie wzbogacenia słowników o kilka oryginalnych tworów, które znacząco rozszerzą zasób możliwych do wyrażenia pojęć, sytuacji lub stanów umysłu.

Zadanie polega na opracowaniu **nowej partykuły**, który wejdzie odtąd na stałe do języka polskiego.

Wymagania:

Należy spełnić następujące wymagania

Oryginalność

Słowo nie może występować w słowniku języka polskiego

Poprawność

Słowo musi być zapisane literami polskiego alfabetu i dać się odczytać w zgodzie z zasadami języka polskiego, a także należeć do wymaganej w zadaniu kategorii gramatycznej

Brak alternatywy

Pole znaczeniowe słowa powinno być jasne i wyraźnie określone, przy czym w słowniku języka polskiego nie może istnieć synonim, także w postaci funkcjonującego powszechnie zapożyczenia z języków obcych.

Efekt końcowy:

Kończącym efektem poprawnie zrealizowanego zadania będzie **sformułowanie sześciu zdań**, zapisanych w języku polskim, poprawnych gramatycznie i sensownych, **zawierających opracowane słowo**.

uwaga: Zdania nie mogą wprost definiować opracowanych słów – chodzi o typowe użycie wyżej wymienionych w normalnej komunikacji.

Zadanie

Język polski jak wiadomo ewoluuje – ale zdecydowanie za wolno. Jak wynika z badań językoznawczych, nasza mowa nie nadąża z tworzeniem słów zdolnych nazwać szybko zmieniającą się rzeczywistość. Wyjdźmy więc naprzeciw potrzebie wzbogacenia słowników o kilka oryginalnych tworów, które znacząco rozszerzą zasób możliwych do wyrażenia pojęć, sytuacji lub stanów umysłu.

Zadanie polega na opracowaniu **nowego przyimka**, który wejdzie odtąd na stałe do języka polskiego.

Wymagania:

Należy spełnić następujące wymagania

Oryginalność

Słowo nie może występować w słowniku języka polskiego

Poprawność

Słowo musi być zapisane literami polskiego alfabetu i dać się odczytać w zgodzie z zasadami języka polskiego, a także należeć do wymaganej w zadaniu kategorii gramatycznej

Brak alternatywy

Pole znaczeniowe słowa powinno być jasne i wyraźnie określone, przy czym w słowniku języka polskiego nie może istnieć synonim, także w postaci funkcjonującego powszechnie zapożyczenia z języków obcych.

Efekt końcowy:

Końcowym efektem poprawnie zrealizowanego zadania będzie **sformułowanie sześciu zdań**, zapisanych w języku polskim, poprawnych gramatycznie i sensownych, **zawierających opracowane słowo**.

uwaga: Zdania nie mogą wprost definiować opracowanych słów – chodzi o typowe użycie wyżej wymienionych w normalnej komunikacji.

Zaimek przysłowny

Zaimek przysłowny, jest nieodmienną częścią mowy. Występuje w zastępstwie przysłówka i mniej dokładnie niż przysłówek określa czas, miejsce, sposób wykonania czynności. W zdaniu występują więc najczęściej w funkcji okolicznika.

Można je pogrupować następująco:

Pytające: **jak?, gdzie?, skąd?, dokąd?, etc...**

Czemu nie wpadłeś na kolację?

Skąd masz taką ciekawą książkę?

Wskazujące: **ten, tam, dlatego, dopóty, etc...**

Tutaj postanowiłam zasadzić krzewy jaśminu.

Lepiej nie chodź **tamtędy** po zmroku sama.

Względne: **jak, gdzie, skąd, etc...**

Jestem bardzo szczęśliwa, **odkąd** poznałam Jacka.

Dopóki jesteś ze mną, nic ci nie grozi.

Nieokreślone: **jakoś, jak, bądź, gdzieś, etc...**

Chciała wyjechać z tego miasta **dokądkolwiek**.

Gdziekolwiek można było napotkać spacerujące zakochane pary

Przeczące: **nikąd, nigdy, etc...**

Nigdzie nie mogłam znaleźć kluczyków od samochodu.

Po tych tabletkach czuję się **nijako**.

Upowszechniające: **wszędzie, zawsze, etc...**

Zawsze możesz na mnie liczyć.

Zewsząd dochodziły rozpaczliwe krzyki rannych

Partykuła

Partykuła jest nieodmiennym, niesamodzielnym wyrazem (lub nawet morfemem – częścią doklejaną do innego wyrazu). Nadaje ona lub zmienia znaczenie, intencję, nastawienie emocjonalne, czy inne cechy wypowiedzenia.

Można je pogrupować następująco:

Pytająca: **czy?, li**

Czy ty mnie w ogóle stuchasz?

Znasz **li** ten kraj?

Twierdząca: **tak, no, ano, zaiste**

Tak, jestem Europejczykiem!

Zaiste, niezły ambaras!

Przecząca: **nie, ani**

Nie wydaje mi się.

Ani mi się waży!

Nieokreślone: **byle, lada**

Byle kto mógł to zrobić!

Urwis z niego **lada** jaki.

Wątpiąca: **bodaj, by**

Było to **bodaj** w czerwcu.

Zrobił**by** to z chęcią.

Rozkazująca: **oby, żeby, niech, niechaj, bodaj**

Niech się święci Pierwszy Maj!

Bodaj by cię piekło pochłonęło!

Ograniczająca: **tylko, jedynie**

Jedynie on jest wiarygodny.

Tylko mi nie podskakuj!

Wzmacniająca: **-że, -ż, -ć, no, aż**

Weź**że** mi to stąd!

Zawsze**ć** to jakaś pociecha...

Mnożna: **razy**

Ile **razy** mam ci to powtarzać?

Przyimek

Przyimek jest nieodmienną częścią mowy, doklejającą się (w języku polskim zawsze przed wyrazem) do innego wyrazu i nadający dodatkowy sens, najczęściej dotyczący stosunków przestrzennych i czasowych lub zupełnie inny – wynikający z użycia językowego.

Można je pogrupować następująco:

Proste: z, do, na, bez, za, pod, u, w, nad, o, od, po, etc...

ze staniem

obok niego

ku przyszłości

Złożone: z + nad = znad, po + przez = poprzez, etc...

poprzez pokolenia

spod lady

zza węgła

Niekiedy wrażenia przyimkowe tworzą tak zwane zrosty:

**dopóki, dookoła, dlaczego,
naprzeciwko, nadaremnie, natomiast, naraz,
wbrew, wpływ, wstecz,
zaledwie, zbyt, znieścacka, etc...**

Spójnik

Spójniki wyróżnia się zwykle jako osobną nieodmienną część mowy w języku polskim. Rola spójnika polega na łączeniu zdań, równoważników zdań lub wypowiedzi w jedno wypowiedzenie złożone. Czasem spójnik składa się z kilku wyrazów połączonych ze sobą (tak zwany spójnik zestawiony)

Spójniki różnią się ze względu na stosunek zdań składowych. W pierwszej grupie znajdują się spójniki współrzędne (parataktyczne):

Można je pogrupować następująco:

Łączne: a, i, oraz, tudzież, etc...

Ja mówię, **a** ty słuchasz!

Banany, jabłka **oraz** brzoskwinie

Rozłączne: albo, bądź, czy, lub, etc...

spójniki łączne **bądź** wynikowe

Tak **czy** siak

Wykluczające: ni, ani, etc...

Ni pies, **ni** wydra.

Ani ty, **ani** ja nie wiemy, o co chodzi

Przeciwstawne: aczkolwiek, ale, jednak, lecz, natomiast, zaś, etc...

Może i tak mówił, **ale** to nie prawda.

Jestem Polakiem, **natomiast** żona jest z Rosji.

Wyjaśniające: czyli, mianowicie, etc...

Pies, **czyli** najlepszy przyjaciel człowieka.

Użył siły, walnął **mianowicie** młotkiem.

Wynikowe: dlatego, i, przeto, tedy, więc, zatem, toteż, etc...

Uskoczyłem, **dlatego** uniknąłem zderzenia.

Rzekł Bóg, **i** stało się światło.

Oprócz tego są jeszcze spójniki podrzędne (hipotaktyczne)

aby, bo, choć, czy, jeżeli, ponieważ, że, etc...

Należy zwrócić uwagę, że te same spójniki – w zależności od kontekstu – mogą występować w różnych grupach współrzędnych, a nawet zmieniać się ze współrzędnych na podrzędne i odwrotnie.